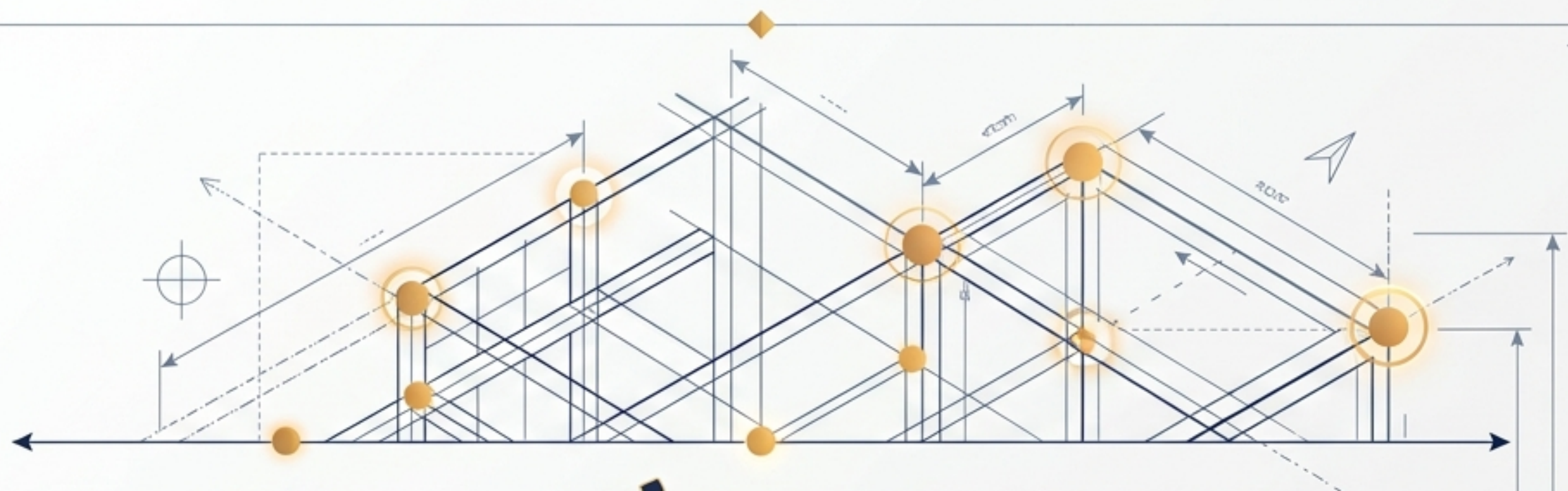
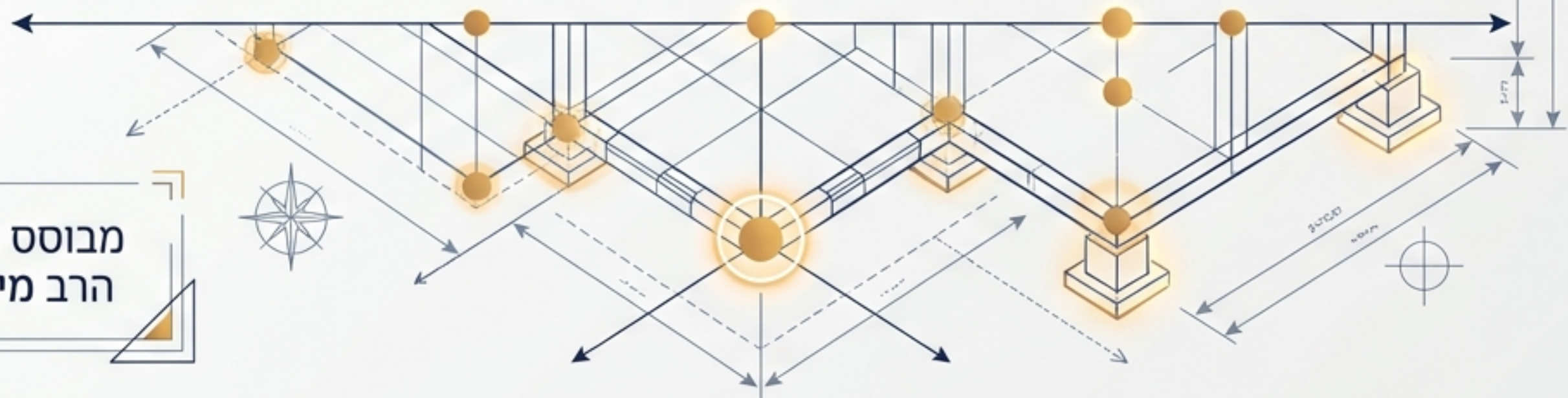

דיינו שמגדלות בנינו ומצילות אותנו מן החטא

השרטוט האדריכלי של הבית היהודי – עיון מחודש בתורת הזוגיות

מבוסס על שיעורו של
הרב מיכאל אהרנוב

החידה: פשרה או סוד עמוק?

**קריאה שטחית של דברי רבי
חייא מעוררת תמיהה:**

האם האישה היא רק "שמרטפית"
לילדים ומנגנון הגנה מפני יצרים
אפלים? האם גדולי ישראל ראו
בזוגיות עסקת נוחות בלבד?

"רבי חייא הוה קא מצער ליה
דביתהו. כי הוה משכח מידי, צייר
לה בסודרא ומייתי ניהלה. אמר
ליה רב: והא קא מצערא ליה למר!!
אמר ליה: די'עו שמגדלות בנינו
ומצילות אותנו מן החטא."

(יבמות ס"ג)

כדי להבין את התשובה, עלינו לשרטט מחדש את יסודות הבריאה.

שני פרקים, שני עמודי תווך

בראשית פרק א' – המישור האוניברסלי

"זָכַר וּנְקָבָה בְּרָא
אֶתֶם... פָּרוּ וּרְבוּ"

מצוות הקיום
וההמשכיות הפיזית.

בראשית פרק ב' – המישור האישי

"לֹא טוֹב הָיִיתָ הָאָדָם
אֶעֱשֶׂה לוֹ עֵזֶר כְּנֶגְדּוֹ"

השלמת האדם
והחיבור הרוחני-נפשי.

התורה אינה סותרת את עצמה. היא מציגה את שני הצירים שעליהם
מושתת הבית היהודי: קיום העולם והשלמת האדם.

עמוד ראשון: "מגדלות בנינו" (בראשית א')

עמוד שני: משוואת החיסרון (בראשית ב')

✕ בלא שמחה

✕ בלא ברכה

✕ בלא טובה

✕ בלא תורה

(התורה נשארת בתיאוריה בלבד)

✕ בלא חומה

✕ בלא שלום (חוסר שלמות)

EQUALS

אשה

MINUS

אדם

= אינו אדם!

"כל אדם שאין לו אשה אינו אדם" (יבמות ס"ג).

השלמות אינה מושגת בנפרד. גם אם קיים את מצוות פריה ורבייה, ללא אישה - הוא חסר מהות.

מחיטה ללחם: ההגדרה המחודשת של "עזר כנגדו"

הגשמה ושלמות (האדם)

מאירה את עיניו
ומעמידתו על רגליו.
התורה שייכת למציאות.

"עוזרתו ומעמידתו על רגליו" (האישה)

הכוח המפתח. לא "שפחה", אלא הכוח היחיד
המסוגל להפוך פוטנציאל לשלמות.

פוטנציאל גולמי (האיש)

"אדם מביא חיטים... מה
יעשה בהם? יהא כוססם?"
(המאירי). האיש מביא את
חומר הגלם אל העולם.

**עזר כנגדו = הכוח המממש את השלמות.
"דו פרצופין" שנבראו כישות אחת ומתחברים מחדש.**

המטריצה המלאה: חוה מול אשה

עמוד התווך האישי (פרק ב')

אשה ("כי מאִישׁ לְקָחָה זֹאת")

חיבור נשמתי, עזר כנגדו, "בשר אחד"

שלמות האדם
("לא טוב היות האדם לבדו")

ההדדיות וההשלמה הפנימית

עמוד התווך האוניברסלי (פרק א')

חוה ("אֵם כָּל חַי")

המשכיות פיזית, פרייה ורבייה

יישוב העולם ("לא תהו בראה")

השותפות עם הבריאה

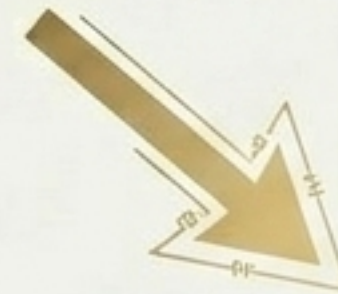
ההתגלות: הקוד של רבי חייא

מקביל לעמוד הפיזי (חוה / בראשית א').
הזכות העצומה להעניק המשכיות לעולם,
ליישב אותו ולהכין כלים לקבלת תורה.

"דיינו שמגדלות בנינו ומצילות אותנו מן החטא"

מקביל לעמוד הרוחני (אשה / בראשית ב').
לא הצלה מיצר רע בנאלי, אלא הצלה
מהחטא הקיומי של חוסר שלמות!

רבי חייא לא זלזל. הוא קיפל משפט אחד את שני היסודות הקוסמיים שמחזיקים את כל הבריאה.

הגדרה מחדש: ממה באמת מצילים אותנו?

העומק האמיתי ("עוונותיו מתפקקים"):

חטא מלשון **חיסרון** והחטאת המטרה.
אישה מצילה את האיש מהחטא של
להישאר **חלקי**. היא מצילה אותו מהיותו
"שרוי בלא תורה, בלא שמחה, בלא טובה"
ברגע הנישואין מתכפרים העוונות כי
האדם יוצא ממצב של שיתוק רוחני
ומתחיל מסלול של **שלמות מעשית**.

התפיסה השגויה:

"מצילות מן החטא"
= מנגנון פרימיטיבי
לבלימת יצרים ותאוות נמוכות.

שתי הבריתות של הקיום

"אם לא בְּרִיתִי יוֹמָם וְלַיְלָה חֻקֹּת שָׁמַיִם וָאָרֶץ לֹא שָׁמַתִּי" (ירמיהו)

מקבילה לעמוד של השלמת
האדם. כוחות הנפש
והשכל העליונים הכרותים
בברית להגשמה רוחנית.

מקבילה לעמוד של פרייה ורבייה.
כוחות הגוף הכרותים בברית
הבשר לזהמשכיות פיזית
פיזית של העולם.

**ברית
הנישואין**

נקודת המפגש
והחיבור המוחלט
בין כוחות הגוף
לכוחות השכל.

ברית התורה (הנפש)

ברית המילה (הגוף)

ורבייה. כוחות הגוף הכרותים
בברית הבשר לזהמשכיות
פיזית של העולם.

המחיר הקוסמי: שלוש העבירות החמורות

עקירת ההשלמה הרוחנית

עבודה זרה וגילוי עריות

פגיעה ב"אדמה לעליון"
והשחתת הברית בבשר.
הסטת כוחות הנפש והזוגיות
לכיוונית לכיוונים שלילים.
מרסק את השלמות
(פגיעה בבראשית ב').

עקירת הקיום הפיזי

שפיכות דמים (רציחה)

מבטל את האדם ומרסק
את הפריון ויישוב העולם
(פגיעה בבראשית א').

קלקול הזוגיות או עיוות המבנה של "זכר ונקבה" אינו פגם נקודתי -
זהו פירוק אטומי של שני עמודי התווך של כל המציאות.

הסיכום: האדם השלם

אדמה לעליון

שאיפה רוחנית, חיבור
לאלוקי, ושלמות השכל (אשה).

אדמה

פוריות, חומריות, צמיחה,
והמשכיות (חוה).

אדם

זוגיות יהודית אמיתית אינה רק הקמת משפחה ואינה רק שותפות נוחה.
זהו המקום היחיד שבו המציאות הארצית ("אדמה") והשאיפה האלוקית ("אדמה
לעליון") נפגשות, ויוצרות שלמות בבריאה.

"יחד תזכו להידמות לעליון בזוגיות המיוחדת הזאת שנקרא שמים אדם."